

Visiedocument Raad van Commissarissen en Bestuur

Breukelen

Vastgesteld in de RvC vergadering van 24 november 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Toezichtkader	5
3. Taken	5
4. Rollen	6
5. Omgangsvormen	6
6. Profielen	7
7. Good Governance	8
8. Verantwoording	9
9. Operationeel	9

1. Inleiding

Wet- en regelgeving, waaronder de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting en de Governancecode Woningcorporaties 2020, beschrijven de taken en spelregels voor de Raad van Commissarissen en voor het bestuur. In de statuten en reglementen van Woonstichting Vecht & Omstreken zijn deze nader uitgewerkt.

De visie van de Raad van Commissarissen en Bestuur op de 3 rollen (toezichtsrol, werkgeversrol en adviesrol) ligt ten grondslag aan deze uitwerking en is mede richtinggevend voor het daadwerkelijk handelen.

De visie wordt in deze notitie beschreven.

Missie:

Goed wonen is voor Vecht & Omstreken meer dan een goede woning voor mensen met een klein inkomen. Wij weten wat er speelt in de regio en bij onze klanten (betrokken), zoeken met onze partners (samenwerken) voortdurend naar oplossingen (oplossingsgericht) om prettig wonen mogelijk te maken.

Koers:

De koers van de Woningstichting is vastgelegd in het ondernemingsplan.

Statutair doel van Vecht & Omstreken:

De Stichting heeft als doel uitsluitend werkzaam te zijn op het gebied van volkshuisvesting zoals omschreven in artikel 45 van de Woningwet.

De Raad van Commissarissen [RvC] heeft tot taak toezicht te houden op het bestuur en op de algemene gang van zaken in de Woningstichting en de met haar verbonden onderneming(en), staat het bestuur met raad ter zijde en is de werkgever van de directeur/bestuurder. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Woningstichting en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de Woningstichting betrokkenen af. De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De RvC beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van het bestuur.

Het toezicht van de RvC op het bestuur omvat in ieder geval:

1. de realisatie van de doelstellingen van de Woningstichting
2. de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de Woningstichting
3. de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen
4. het kwaliteitsbeleid
5. de kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording
6. het financiële verslaggeving proces
7. de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.

Wet- en regelgeving

Voor de RvC zijn in het Besluit Beheer Sociale Huursector (BBSH) een aantal eisen gesteld waaraan de RvC ten minste moet voldoen. Dit zijn:

1. in staat zijn het toezicht voortdurend uit te oefenen
2. bevoegd zijn tot het nemen van maatregelen, die voor uitoefening van dat toezicht nodig zijn (dit betekent onder meer dat de RvC de uitvoering van besluiten van het bestuur kan opschorten indien hij dit nodig acht)
3. niet gehouden zijn over zijn handelingen verantwoording aan het bestuur af te leggen (dit houdt onder andere in dat de RvC niet kan worden ontslagen door het bestuur)
4. het jaarlijks verlenen van opdracht tot onderzoek door een Register Accountant.

In de context van de parlementaire behandeling Herziene Woningwet en de Parlementaire Enquêtecommissie Corporaties is de positie en rol van het interne toezicht bij corporaties onderwerp van intensieve discussie en meningsvorming geweest. In het politiek debat is de grote verantwoordelijkheid van het interne toezicht benadrukt. De RvC dient zich te verantwoorden naar de minister en stakeholders.

Professionaliteit, integriteit en een kritische houding ten opzichte van het bestuur zijn belangrijke kenmerken voor leden van de RvC. Door het externe toezicht zal het functioneren van het interne toezicht intensiever worden beoordeeld.

De Raad verwoordt in dit document hoe hij invulling wil geven aan dat toezicht. Hiermee geeft de raad tevens invulling aan de Governancecode woningcorporaties 2019

2. Toezichtkader

Het toezicht van de RvC richt zich op de maatschappelijke rol en betekenis van Vecht & Omstreken, zoals die op www.vechtenomstreken.nl omschreven zijn. Uitgangspunt voor het toezicht van de Raad is het goed uitvoeren van de missie, daarbij rekening houdend met maatschappelijke ontwikkelingen en de belangen van alle stakeholders.

Als toezichtkader voor het uitoefenen van zijn taken hanteert de raad het Besluit Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (BTIV 2015), Governance code woningcorporaties, het ondernemingsplan, het jaarplan, de begroting en andere beleidsdocumenten.

De RvC hanteert enkele belangrijke waarden bij zijn toezicht.

Vertrouwen:

Vertrouwen in elkaar hebben is in een organisatie belangrijk, maar tevens een gevoelig onderwerp. Als het er niet of onvoldoende is of als het niet goed ter sprake wordt gebracht zal schade ontstaan aan relaties. Met die zorgvuldigheid in het achterhoofd zal de RvC blijvend toetsen of het gegeven vertrouwen wordt bevestigd. De RvC toetst dat via de kwaliteit van de relaties en via de resultaten, met name op die momenten waarop resultaten zichtbaar of gepresenteerd worden.

Respect

De Raad houdt toezicht met respect voor de verschillende rollen binnen de organisatie.

Integer:

De Raad heeft integriteit hoog in het vaandel staan in alle activiteiten die verricht worden door zowel de Raad als de organisatie.

Samenwerken:

Het toezicht is gericht op een professionele wijze van samenwerken met de Bestuurder en zijn organisatie.

3. Taken

Het bestuur

Het bestuur is belast met het besturen van de Woningstichting, hetgeen onder meer inhoudt dat het bestuur verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de Woningstichting, de strategie, de financiering en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling en het beleid ten aanzien van deelnemingen van de Woningstichting. Het bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Woningstichting

in het licht van haar volkshuisvestelijke en maatschappelijke doelstelling en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de Woningstichting betrokkenen af. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de RvC.

RvC

De Raad ziet erop toe dat het bestuur bestuurt conform de missie, visie en doelstellingen van de Woningstichting. Continuïteit in het voortbestaan van Vecht & Omstreken is daarbij geen doel op zich, maar een belangrijke voorwaarde (bedrijfsbelang) voor Vecht & Omstreken om haar maatschappelijke betekenis en rol (volkshuisvestelijke belang en bewonersbelang) te kunnen realiseren.

De afweging tussen deze belangen wordt door het bestuur gedaan en wordt bewaakt door de RvC.

Dit betekent dat de RvC naast de wettelijke bevoegdheden, in de statuten toegekende goedkeuringsbevoegdheden ten aanzien van begroting en jaarrekening, aanstellen accountant, benoeming en ontslag bestuur, gevraagd en ongevraagd het bestuur adviseert. De RvC Vecht & Omstreken kiest hierin een proactieve opstelling.

Om zijn toezicht goed in te kunnen vullen vindt de RvC het belangrijk om naast het overleg met de bestuurder ook regelmatig contact te hebben met het MT, de OR en de HuurdersBelangenOrganisatie Vecht & Omstreken

4. Rollen

Raad van Commissarissen als team

De criteria voor de RvC als groep vormen de basis voor een goed functionerend team, waardoor het besluitvormingsproces op een professionele wijze tot stand kan komen.

Open cultuur. In de RvC heerst een cultuur waarin ieder lid zich veilig voelt en zich kwetsbaar durft op te stellen. Hierdoor kunnen kritische vragen gesteld worden, eventuele verschillen van mening op tafel komen en grondig worden besproken. Dit leidt tot een betere samenwerking en besluitvorming.

Zelfreflectie. Het vermogen van de RvC als groep tot zelfreflectie over het eigen functioneren.

Rolopvatting. De RvC is primair toezichthouder en werkgever van de bestuurder. De RvC houdt de onderscheiden rollen van de RvC en de bestuurder scherp in de gaten; gaat dus niet op de stoel van de bestuurder zitten en bewaart voldoende afstand.

5. Omgangsvormen

Om op adequate wijze invulling te geven aan taken en rollen inzake het toezicht op de besturing, de uitvoering van het beleid en de continuïteit van capabel bestuur bij Vecht & Omstreken geeft de RvC -middels de volgende begrippen- graag invulling aan de omgangsvormen waaraan de visie in de praktijk herkenbaar is.

Dienend aan missie en organisatie

De missie van Vecht & Omstreken geldt voor alle functionarissen en gremia van de gehele organisatie. De Raad wil expliciet benoemen dat continuïteit van betaalbaar en duurzaam wonen voor de huurders ook voor haar centraal staat, met in het verlengde daarvan de noodzakelijke continuïteit van organisatie en werkgelegenheid.

Luisteren en handelen

De Raad van Commissarissen is zich bewust van haar eigen verantwoordelijkheid en zal waar nodig handelen. Afhankelijk van tijd, plaats, onderwerp en omstandigheden zal de Raad bewegen naar meer of minder afstand tot bestuur, organisatie en omgeving van Vecht & Omstreken. Hierbij zal de Raad nooit nalaten goed te luisteren voor zij handelt.

Taak- en rolvast

De Raad onderkent en respecteert de executieve verantwoordelijkheid en bevoegdheden van de bestuurder en zal te allen tijde bevorderen dat hij deze kan oppakken en realiseren. De Raad neemt daarbij in acht dat hij taak- en rolvast in de eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheden blijft.

Aanwezig en voorbereid

De leden van de Raad zijn gecommitteerd aan het goed functioneren van de Raad en daarmee aan de taken en rollen die de Raad heeft uit te voeren. De Raad stelt daartoe een rooster vast van jaarlijkse bijeenkomsten en activiteiten en ieder lid is daarbij in principe altijd -ter zake voorbereid- aanwezig.

6. Profielen

Algemeen kwaliteitsprofiel

Van elk lid van de Raad van commissarissen wordt verwacht dat hij of zij beschikt over:

- Affiniteit met de maatschappelijke doelstelling van de Woningstichting.
- Het vermogen de maatschappelijke doelstelling van de Woningstichting te bewaken, ook door een evenwicht te zoeken tussen die doelstelling en de eigen inbreng vanuit het deskundigheids- en/of ervaringsgebied.
- Een HBO of academisch niveau van denken en functioneren.
- Inzicht in bestuurlijke processen.
- Inzicht in de noodzaak van bedrijfsmatig werken en het stellen van een continuïteitsdoelstelling aan een organisatie.
- Een relevant netwerk, bij voorkeur in het werkgebied van de Woningstichting.
- Het vermogen binnen de raad in teamverband te werken.
- Het vermogen onafhankelijk en kritisch te opereren
- Integriteit
- Het vermogen een evenwicht te zoeken tussen de noodzaak de bestuurder de benodigde ruimte te geven en de noodzaak de bestuurder de juiste vragen te stellen.

Voor het goed vervullen van de functie wordt van een commissaris verwacht dat hij/zij op kan treden als adviseur, representant, coach, sparring-partner en toezichthouder. In verband daarmee wordt van RvC-leden verwacht dat zij alert, besluitvaardig, initiërend en stimulerend kunnen handelen, dat zij een klantgerichte instelling hebben. Een commissaris dient ervaring en inlevingsvermogen te koppelen aan maatschappelijk engagement.

Kennis, ervaring, externe contacten en gevoel voor wat gaande is verouderen snel. Het is gewenst dat de meeste leden van de Raad van Commissarissen van de Woningstichting betrokken zijn in het maatschappelijk leven en kennis hebben en op de hoogte zijn van maatschappelijke ontwikkelingen. De meeste leden van de Raad van Commissarissen zijn dan ook werkzaam in de zin dat zij niet met pensioen, of vervroegd uitgetreden zijn.

Een andere eis is dat de leden over voldoende tijd beschikken om aan het commissariaat invulling te geven, uitgaande van zes vergaderingen per jaar (onder normale omstandigheden). Daarnaast kan gezien het toenemende belang van de maatschappelijke

verantwoording en verankering het bijwonen van bijvoorbeeld een aantal stakeholdersbijeenkomsten om een structurele tijdsbesteding vragen.

Van commissarissen wordt verwacht dat ze de Corporatie Governance en het Reglement Raad van Commissarissen onderschrijven.

Daarnaast zullen de leden binding moeten voelen met de (regionale) samenleving in het algemeen en de volkshuisvesting in het bijzonder.

Om (elke schijn van) belangenverstremgeling te vermijden mogen er geen onverenigbaarheden zijn tussen de taken van de RvC en taken en verantwoordelijkheden (zoals bestuursfuncties) die de leden van de RvC in ander verband uitoefenen.

Aandachtsterreinen

Door één of meer leden van de raad dient kennis en ervaring van de hieronder genoemde disciplines en deskundigheden te worden ingebracht:

- openbaar bestuur (governance en relevant overheidsbeleid)
- bedrijfseconomisch, financiën, fiscaal en informatisering
- volkshuisvesting, sociaal maatschappelijk, woningmarktontwikkeling
- juridisch/procedureel/bestuurlijk
- techniek, vastgoedbeheer en projectontwikkeling;
- organisatieontwikkeling (personeel).

7. Good governance

Het begrip 'Good governance' wordt in Nederland gebruikt om aan te geven dat intern toezicht op een organisatie moet voldoen aan wet- en regelgeving en aan kwaliteitseisen, maar ook aan waarden en normen zoals gesteld in governance codes.

Eisen van wet- en regelgeving

De RvC en Bestuur wil optimaal voldoen aan de eisen van wet- en regelgeving en van de Governance code woningcorporaties 2017. Deze eisen vormen een permanent aandachtspunt in de invulling van zijn toezicht; statuten en reglementen worden hier periodiek aan getoetst.

Rooster van aftreden

Leden van de RvC worden benoemd voor vier jaar, en kunnen eenmaal voor nog een periode van vier jaar worden herbenoemd. Daarmee is het rooster van aftreden van de Raad ingericht conform de 'Governance code woningcorporaties 2017 Eventuele noodzakelijke afwijkingen worden in het jaarverslag toegelicht.

Kwaliteit van toezicht en scholing

Een ander belangrijk onderdeel van Good governance is de kwaliteit van toezicht en daarmee die van zowel de RvC als geheel als wel van de leden afzonderlijk. De RvC als geheel is verantwoordelijk voor het feit dat deskundigheid en vaardigheden zijn gewaarborgd en dat deze op peil worden gehouden om op goede wijze toezicht te kunnen houden. Daarvoor evalueert de Raad jaarlijks zijn functioneren, waarbij om het jaar een extern begeleider wordt betrokken. Resultaten van de evaluatie kunnen leiden tot bijstelling van het eigen functioneren en/of het deelnemen aan externe scholings- en kwaliteitstrajecten.

Naast deze gezamenlijke benadering draagt elk lid van de RvC er zelf zorg voor dat kennis en vaardigheden op het gewenste niveau zijn. Elk lid van de RvC laat zich hierop aanspreken door de overige leden van de Raad. Ieders permanente educatie is dan ook expliciet aandachtspunt in de jaarlijkse evaluatie van de Raad. Leden van de Raad scholen

zich daar waar nodig bij door bijvoorbeeld deelname aan interne en externe scholings- en trainingsprogramma's, congressen, bijeenkomsten en door het lezen van publicaties op het vlak van toezicht in de sociale woningbouw.

8. Verantwoording

Dit visiedocument is in te zien op www.vechtenomstreken.nl. Jaarlijks legt de RvC in het jaarverslag en op de website verantwoording af over de wijze waarop zij haar toezicht heeft vormgegeven.

9. Operationeel

Vergaderingen:

- De RvC en Bestuur vergadert 6x per jaar. Indien noodzakelijk kan de Raad vaker bijeenkomen. Voorafgaand aan de reguliere vergadering is er een korte voorbespreking.
- De agenda wordt opgesteld door de voorzitter van de Raad. Zowel leden van de Raad als de bestuurder dragen hiertoe onderwerpen aan. Jaarlijks bepaalt de Raad wat de focuspunten voor een jaar zijn. Deze onderwerpen komen standaard terug op de agenda.
- Van de vergadering wordt een verslag gemaakt dat door de secretaris van Vecht & Omstreken dat na goedkeuring wordt ondertekend door de voorzitter van de RvC.
- 2x per jaar vergadert de RvC met de OR. Het eerste deel alleen met de OR, het laatste deel in het bijzijn van de bestuurder. Van de vergadering wordt een verslag gemaakt door de secretaris.
- De RvC onderhoudt op nog nader te bepalen wijze contact met de HuurdersBelangenOrganisatie Vecht & Omstreken.
- De RvC en Bestuur organiseert twee maal per jaar themabijeenkomsten.

Besluitvorming:

De bestuurder beslist en de RvC keurt goed conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving (Jaarlijkse) Goedkeuring van de RvC is noodzakelijk voor:

- Strategisch kader
- Begroting
- Jaarverslag
- Aangaan leningen
- Aangaan allianties, samenwerkingsverbanden
- Wijzigingen statuten, reglementen, profielen
- Specifieke beleidskaders
- Investeringsbesluiten terzake nieuwbouw > 3 miljoen euro.

De RvC stelt de volgende besluiten vast:

- Aanstellen bestuurder (1x per 4 jaar)
- Aanstellen Accountant (1x per 4 jaar)
- Vaststellen controleplan
- Renumeratie bestuurder

Besluitvorming vindt plaats op basis van een ingediend document door de bestuurder en altijd behandeld in de RvC vergadering.